

Društvo socialnih delavk in delavcev Slovenije

Datum: 26. 09. 2025

IZJAVA DRUŠTVA SOCIALNIH DELAVK V PODPORO PREDLOGU SPREMEMBE ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU (ZSV-L)

Življenje v skupnosti je temeljna človekova pravica in ne privilegij. Ta pravica je kršena mnogim otrokom in odraslim z oviranostjo, ki so pogosto še vedno žrtve diskriminacije in stigmatizacije in zaradi svoje oviranosti ter pomanjkanja storitev in podpore v primarni skupnosti pogosto prisiljeni sprejeti dolgotrajno namestitev v socialnovarstvene institucije. Ker se tega v Društvu socialnih delavk zavedamo, podpiramo spremembo Zakona o socialnem varstvu (ZSV-L), ki v sistem socialnega varstva umešča s strani stroke in uporabnikov dolgo pričakovano storitev podpora v skupnosti.

Kodeks etičnih načel v socialnem varstvu nam nalaga, da pri svojem delu na področju socialnega varstva spoštujemo vse z Ustavo in zakoni Republike Slovenije zajamčene pravice ter vse mednarodne dokumente s področja človekovih pravic, ki jih je sprejela ali ratificirala Republika Slovenija.

Eden od teh je tudi Konvencija o pravicah ljudi z oviranostjo, ki državam podpisnicam nalaga, da morajo razvijati in zagotavljati skupnostne storitve, ki bodo ljudem z oviranostjo omogočile neodvisno življenje v skupnosti in preselitev iz institucij nazaj v skupnost.

Na Fakulteti za socialno delo se že generacije študentk in študentov učimo metod socialnega dela, ki so jih tako v tujini kot pri nas razvijali za delo v skupnosti. Socialne delavke in delavci znamo vzpostaviti dober delovni odnos z uporabniki in drugimi sodelavci v skupnosti, zagotavljati podporo družinam in povezovati skupnost, krepiti moč uporabnikom ter zagovarjati njihove pravice in potrebe. Inovativni smo pri iskanju in ustvarjanju rešitev, tudi v razmerah ki so velikokrat nemogoče. Kljub inovativnosti, pa se pred izzivi večkrat znajdemo v zagati, ker uporabnikom ne uspemo ponuditi storitev, ki jih potrebujejo za to, da bi lahko ostali v skupnosti ali da bi se vanjo lahko vrnili iz institucije. Pogosto smo primorani uporabnike usmerjati v institucionalno varstvo, saj alternative pogosto ni oz. je zakonsko neurejena.

Zato pozdravljamo novelo Zakona o socialnem varstvu, ki med drugim prinaša:

- urejeno financiranje podpore v skupnosti za otroke z oviranostjo, s tem pa tudi razbremenitev za njihove družine;
- ustrezno praktično in s strani financiranja urejeno storitev podpora v skupnosti, zagotovljeno za odrasle z oviranostjo in s tem odpravo nepotrebnih ovir, s katerimi se soočajo izvajalci pri zagotavljanju storitev, saj so trenutno zaradi pravne praznine na področju skupnostnih storitev, v največji meri vezani na storitev institucionalno varstvo, ki ima za posledico odmik posameznikov z ovirami iz družbe;

- jasno opredelitev vsebine storitve podpora v skupnosti in enak način zagotavljanja financiranja storitve ne glede na to ali je izvajalec storitve javni zavod ali nevladna organizacija, kar je bolj pravična ureditev za uporabnike storitev;
- ustrezne pogoje za pospešen razvoj in okrepitev skupnostnih storitev po meri posameznika, s tem pa tudi za krepitev socialnega dela.

Socialno delo je osnovano na človekovih pravicah, zato vidimo naše poslanstvo, poleg neposrednega dela z uporabniki, tudi v zagovarjanju sistemskih rešitev, ki krepijo njihov položaj v družbi. Z uveljavitvijo ZSV-L bomo poleg uporabnikov pridobili tudi socialne delavke in socialni delavci, saj nam bodo omogočeni boljši pogoji za strokovno delo – to namreč ni odvisno le od našega znanja in veščin, temveč tudi od sistemskih rešitev, ki jih lahko ponudimo uporabnikom.

Prosim vas, da ravnate odgovorno do najšibkejših skupin slovenskih državljanov in podprete oziroma sprejmete predlagano spremembo Zakona o socialnem varstvu ter s tem omogočite enakopravno življenje vsem državljanom.

V imenu Društva socialnih delavk in delavcev Slovenije,

Anja Tekavčič, mag. soc. del., predsednica